

«Дүсларыгызын үзегезгө яраклы булачак кешеләр арасыннан сайлап алыгыз»

Милләт жыене

Конгрессның эми корылтай белән генә бәяләми

Сулдан уңға: Самар шәһәр татар милли—мәдәни мохтарияте рәисе Рифкат Хужин, Байканурда «Туган тел» жәмгыятен ачкан Мәгариф Раинов, Самар татар милли хәрәкәте ветераны Шамил Баанутдин, Мордовиядән Акмаев, татар хәрәкәтенең идеологы Азат Надиров, Самар өлкә татар милли-мәдәни мохтарияте мәдире Равил Галимов.

2012 елның декабре татар дөньясы очен Дөнья татарларының бишенче корылтае белән тарихка керде. Биш елга бер мәртәбә уза торган бу чара гомер-гомергә мәдәни-сәси чара итеп кабул ителә.

Улчәунен бер ягына мәдәниятны, икенче ягына сәясәтне күйсәк, әлбәттә инде, соңғысы авыррак булачак. Кайсы гына корылтайны алма, күзәтүчеләр икегә буленә. Ак һәм кара тәсләргә. Алдагы татар жыеннарыннан канәгать-сез булган Фәззия ханым Бәйрәмова бу юлы: «Алдагыларында демократия булган икән әле», диде. Шуңа күрә, нәрсәндер бәяләгәндә вакыт берәмлекен дә исәпкә алырга кирәктер. Корылтай узды. Делегатлар тәбәкләргә таралыштылар. Хислар сүйнди. Сөт белән каймак аерылды. Хәзәр сүйк хис белән вакыйгага бәя дә бирергә була. Самар тәбәгеннән төрле яштәгеләр барды. Сыйнфый күзләктән дә палитра бүгенге чынбарлыкны тасвирлый.

Әңгәмәдәшебез, Самар өлкә татар

милли-мәдәни мохтарияте рәисе, соңғы 90 ел эчендә кискен сәяси көрәштә Самар шәһәр Думасына депутат булып узган, милли хәрәкәтнән, эчендә кайнаган, ике малай атасы, эшбатыр, тиရән акыл иясе, авыл жирлегендә татар гаиләсендә тәрбия алган, үз кулы белән ташпушлат салып көргөн, чын татар ире Мидхәт углы Минәхмет Хәлиуллов.

Гомерегездә беренче мәртәбә Дөнья татар конгрессының корылтаенда катнаштыгыз. Ин көчле тәэсирләрегез?

- Мин үзүм эш кешесе буларак, аның купшылыгына артык игътибар иттим. Ләкин дә бу очракта купшылык та кирәк.

Без - читтәгеләр, эшкә генә түгел, рухи нигезебезгә дәрт алырга да кайтабыз. Фикерләремнән хронология буенча бирсәм, җайлышрак булыр сыман.

- Алайса, Муса Җәлил исемендәге опера һәм балет театрыннан башлыбыз.

- Ринат Закиров үзенең чыгышында

ветераннарны искә алудан башлады. Беренчедән, ул Самар өлкәсеннән башлады һәм тәбәгебездә 25 ел буена миллиәтебезгә хәзмәт иткән Шамил Баанутдин, Илгиз Кәлүч, Азат Надировларны атады. Конгресска 20 ел булса, Самар тәбәгендә «Туган тел» жәмгыятенә 25 ел. Без биш ел конгресссын өшләдек. Әлбәттә инде, конгрессның Башкарма комитеты өшләгән өшләрнән барчасына да тукталып узмады. Ул мәмкин дә түгел. Татар авылларында мәктәпләрдә «Әлифа»ны үзәк алып ташлагач, көрәш бик каты барды һәм «Әлифа»ны кире кайтара алдык. Мәктәпләргә православу динен көртергә зур тырышлык курсателәр атакайлар. Жинеп чыга алдык. Самар тәбәгендә беренче мәртәбә федераль күләмдә ат чабышлары, авыл Сабан түе, «Түгәрәк уен» узды! Башка миллиәтләр алдында бу چаралар татарның дәрәжәсен нык үстерде. Сабан түлары Тын Океанга барып житте. Андый зур мәшәкательнән үзе үздүрган кеше генә белә.

Ә бит конгрессны мәдәни чараларның күп булы белән чыбыркылылар.

- Мәдәни چаралар күп була алмы. Мәдәни чара - ул халык белән сәйлешү майданы. Безгә халык белән элемтәнә югалтырга ярамый. һәм нинди сәяси шартларда өшләгәнне исәпкә алырга кирәк. Тұксаныңчы елларда сәйләгәнне бүген яңырытуып булмый. Бик нәзберек эш алып барып, бер-беребезне сакларга тиешбез. Конгресс жир шары буенча сибелгән татардан олуг бер татар мөхитен тудырып, бер-беребезгә дәрт вә дәрман биреп яши.

- Сәхнәдәге барлық чыгышлар да югары сыйфатта булмады бит. Аны танырга кирәктер?

- Анысына Закиров түгел, чыгып сәйләүче гаепле. Әлбәттә, Башкортостаннан килеп, татар турында урысча сәйләү бер калыпка да сыймый. Дәресе: ул ханым татар турында да сойләмәдә. Корылтайның дәрәжәсен Башкортостан вәкиле нык төшерде, монысы хак.

- Тантана башланып алдыннан опера театрында халык бик озак аралашты. Сез үзегез мондичек карыйсыз?

(Ахыры 8нче биттә)

Новизна

Совет улемов

В Исламе прописаны все правила и нормы для успешного проживания на этом свете и достойной подготовки к будущей, вечной жизни. Однако еще значительное число наших собратьев татар, этнических мусульман, проживают вне поля Исламской морали.

Общеизвестно, что воспитание человека - ключевая проблема любого цивилизованного общества. Любой человек, его семья и общество, в котором он проживает, оцениваются согласно уровня их воспитанности.

При этом нельзя забывать то, что качественной может быть только та система воспитания, которая ориентирована на общечеловеческие ценности, то есть на божественные нормы морали. К сожалению, в нашем обществе религиозное сознание населения находится на довольно низком уровне и подорваны национальные и культурные традиции. Многие живут без Аллаха в душе и в голове.

В связи с этим в Духовном управлении Самарской области разрабатывается комплексная программа по развитию Исламского просвещения, изучения основ Исламской этики и мо-

рали, религиозных традиций согласно ханафитского мазхаба.

Над разработкой подобной программы и претворению ее в жизнь трудятся имамы, входящие в совет улемов.

19 декабря 2012 года состоялось очередное собрание улемов.

Среди вопросов, рассмотренных на этом совете были:

- анализ этических норм пребывающих в мечети;
- экскурсии по мечети разрешать только в присутствии духовного лица;
- подготовить киноролик для проведения экскурсий;
- собрать экскурсоводов и провести с ними мастер-класс;
- собрать религиозных лидеров различных мусульманских народов, проживающих на территории Самарской области, и наладить сотрудничество с ними;
- подготовить сборник проповедей имамов для издания специальной книги.

Фарид ШИРИЯЗДАНОВ.

Концерт

Күңделләрегезне канатландырып алыгыз

Гыйнварның 12нда (шимбә)
көндөзгө сәгать өчтә
“ЧАЙКА”

Мәдәният Сараенда
(Управлеченческий бистәсе)
“Ялқынлы яшьлек” ансамблө
2013 елга багышланган
өр-яңа концерт
программасын курсәтә.

**Билет бәясе -
100 һәм 200 сум.**

**Билетлар
“Чайка” Мәдәният Сараенда
һәм Литвинов Мәдәният
Сараенда сатыла.**

Белешмәләр өчен телефоннар:
8-927=608-76-43
8-927=200-81-59

Парлы буласыгыз
килсә, “Алеф”ка
килегез!

Дөнья мәшәкательнән чымып, үз тормышыгызыны онытып жибермәгез.

Никадәр генә мул тормышта яшәсәгез дә, һөнәр иясе булсагыз да, торак урыныгыз яхшы булса да - бу әле чын бәхет түгел.

Чын бәхет - ул эштән арып кайткач, сөйгәненең елмаеп каршы алыу, кичләрен бергәләп сөйләшеп утыру, төннәрен хисләргә хозурлану.

Ходай Тәгалә барлык тереклекне парлы иткән.

Парлы яшәү - ул кешенең яшәшешенә нур ести, тормыш-көнкүрешенән жиңеләйтә, адәмнәң гомерен озынайта.

Тулырак мәгълүматны түбәндәгө телефон аша белә аласыз:

8-919=800-01-49.

“Алеф” фирмасының максаты бер-татар-башкортларны гайләле итү, бәхетле итү.

Наше будущее

У нас в гостях «Яктылык»

Духовное управление мусульман Самарской области и Самарская Соборная мечеть 11 декабря впервые организовали курбан-меджлис для учащихся татарской школы «Яктылык».

В столовой мечети накрыли стол с угощениями, блюдами из мяса курбана и после намаза пригласили туда детей.

Программа включала в себя проповеди имамов, выступление муфтия Самарской области, рассказы о празднике и традициях Ислама.

Хазраты прочли суры из Корана.

В заключение служители мечети подарили специально приготовленные подарки: брошюры про курбан и календари на 2013 год.

То, что мы вкладываем в детей, ту любовь, ту доброту, милосердие, мы и получим в будущем. Мы постарались, чтобы дети почувствовали ту же радость, что и взрослые. У нас было около 120 детей, праздник удался.

Муфтий поблагодарил всех, принял участие в подготовке мероприятия и выразил надежду, что это станет традицией, чтобы дети легче приобщались к духовным ценностям и, также как взрослые, с нетерпением ждали этот праздника.

Курбан-байрам - главный праздник в Исламе. Он знаменует окончание паломничества в Мекку и олицетворяет ценности, составляющие суть Ислама - добро, милосердие, любовь, сострадание, заботу о близких.

Ректор медресе «Нур»
Али СУЛЕЙМАНОВ.